

Voorwoord

Al sinds mijn werkzame loopbaan, en ook in de tijd dat ik nog in de luiers zat, is veel te doen geweest over het al dan niet voort blijven bestaan van de landbouvvrijstelling.

In een onlangs verschenen rapport van het Ministerie van Financiën is nu voor het eerste een concrete datum genoemd waarop de vrijstelling afgeschaft zou moeten worden: 1 januari 2029.

In de beschreven maatregel is de landbouvvrijstelling vanaf 2029 niet meer van toepassing op veranderingen in de waarde in het economische verkeer bij agrarische bestemming (WEVAB) van landbouwgronden.

Het belastingvoordeel voor agrariërs zou zorgen voor een ongelijke behandeling ten opzichte van andere ondernemers.

Hoewel het nog geen wetgeving betreft, komt het einde van deze fiscale regeling hiermee steeds nadrukkelijker in beeld. Het is daarom zaak voor agrarisch ondernemers om tijdig na te denken over de mogelijke financiële gevolgen én voorbereidingen te treffen.

Het rapport stelt voor om de waardestijging tot aan het moment van afschaffing (1 januari 2029) vrijgesteld te laten blijven. Er worden twee varianten voor deze overgangsregeling uitgewerkt:

Of een eenmalige onbelaste herwaardering op basis van taxatie of een beleidsmatige herwaardering op basis van (regionale) normbedragen.

Blijkbaar vindt men in De Haag dat de grond niet alleen vruchtbaar moet zijn voor gewassen, maar ook voor de schatkist.

Veel leesplezier!!

Erik Verhoeven

In deze nieuwsbrief:

Toepassing landbouvvrijstelling bij vruchtwisseling	2
Stand van zaken mest	3
Controles NVWA op mestvoorraad van melkveebedrijven	4
Bemonstering fosfaattoestand percelen blijft zinvol	5
Drijfmest uitrijden op vroege teelten	5
Stikstofgebruiksnorm kan gebruik dierlijke mest beperken	5
GLB-tips	6
Wetsvoorstel herziening pachtregelgeving	6
Consequenties niet telen verplicht rustgewas	6
Subsidie Samenwerking in veenweiden en overgangsgebieden N2000	7
Belangrijke data	7

Toepassing landbouvvrijstelling bij vruchtwisseling

Vruchtwisseling is een methode die in de landbouw wordt toegepast om de bodemgesteldheid te verbeteren en bodemziekten te voorkomen. Het doel van deze methode is om na afloop van de vruchtwisseling de teelt te

voorzien van een optimale voedingsbodem. Vruchtwisseling wordt door een agrarisch ondernemer toegepast op zijn eigen percelen, maar komt ook vaak voor in samenwerking met andere agrarische ondernemers. Daarbij wordt een (deel van de) percelen tijdelijk uit gebruik gegeven in het kader van de vruchtwisseling.

Uitgangspunt is dat de landbouvvrijstelling in de inkomsten- en vennootschapsbelasting niet van toepassing is op grond die uit gebruik is gegeven. Deze vrijstelling is alleen van toepassing op de veranderingen van de Waarde in het Economische Verkeer bij Agrarische Bestemmingen (WEVAB) die zijn ontstaan gedurende de periode dat de grond ten behoeve van het eigen landbouwbedrijf wordt gebruikt.

In een recent besluit heeft de Staatssecretaris van Financiën aangegeven onder welke voorwaarden de landbouvvrijstelling van toepassing blijft bij het uit gebruik geven van grond. Deze voorwaarden zijn:

1. Er is sprake van een onderhandse overeenkomst tussen de gebruiker en terbeschikkingsteller die is afgesloten voorafgaand aan of op het moment van uit gebruik geven van de grond, waarbij ook wordt voldaan aan de voorwaarden 2 tot en met 5 hierna;
2. Vanuit het perspectief van de terbeschikkingsteller mag de periode van uit gebruik geven niet langer zijn dan één teelt;
3. Het uit gebruik geven van de grond is noodzakelijk voor de bodemgesteldheid en de verbetering van de grond met als doel de kwaliteit van de daarop door de terbeschikkingsteller van de grond te telen gewassen in stand te houden of te verbeteren. De terbeschikkingsteller van de grond dient de noodzaak aannemelijk te maken;
4. De vruchtwisseling moet ten goede komen aan de teelt van het soort gewas dat werd geteeld direct voorafgaand aan het uit gebruik geven van de grond. Na ommekomst van het uit gebruik geven van de grond, moet datzelfde soort gewas als het soort gewas dat direct voorafgaand aan het uit gebruik geven van de grond werd geteeld, weer op die grond worden geteeld;

5. De grond dient na de strikt noodzakelijke termijn van het uit gebruik geven weer voor de teelt in het eigen landbouwbedrijf in gebruik te worden genomen.

Is van bovenstaande voorwaarden geen sprake, dan is op de uit gebruik gegeven grond de landbouvvrijstelling niet van toepassing gedurende de periode dat de grond uit gebruik is gegeven. De landbouvvrijstelling is evenmin van toepassing als dezelfde grond jaarlijks aan wisselende gebruikers wordt afgestaan.

Uitzonderingen

Dit kan anders zijn als een van de volgende drie uitzonderingen (a tot en met c) van toepassing is:

- a. Van de hiervoor onder 2 opgenomen voorwaarde is uitgezonderd de situatie dat de teeltduur van het door de gebruiker in het kader van vruchtwisseling geteelde gewas langer is dan één jaar;
- b. Een uitzondering op de hiervoor onder 2, 4 en 5 opgenomen voorwaarden geldt voor de teelt van bijvoorbeeld (bepaalde) bolgewassen, waarbij na één teelt de grond gedurende een langere periode niet voor de teelt van deze gewassen kan worden gebruikt. De termijn van uit gebruik geven in dergelijke gevallen mag niet langer zijn dan strikt noodzakelijk voor de teelt van het gewas in de eigen landbouwonderneming;
- c. Het is mogelijk dat een akkerbouwer jaarlijks meerdere gewassen teelt met dezelfde gronduitputtende eigenschappen. In afwijking van de onder 4 opgenomen voorwaarde acht de staatssecretaris het in dat geval niet bezwaarlijk dat een van die andere gewassen met dezelfde eigenschappen op het betreffende perceel na de noodzakelijke vruchtwisseling wordt geteeld.

Voorbeeld 1

De eigenaar van een perceel grond teelt in jaar 1 uien. In jaar 2 verhuurt hij het perceel voor de teelt van tulpen. In jaar 3 teelt de eigenaar zelf maïs. De landbouvvrijstelling is in dit geval niet van toepassing in jaar 2, omdat in jaar 3 niet hetzelfde gewas wordt geteeld als in jaar 1.

Voorbeeld 2

De eigenaar van een perceel grond teelt in jaar 1 gras. In jaar 2 verhuurt hij het perceel voor de teelt van aardappelen. In jaar 3 teelt de eigenaar zelf opnieuw gras. De landbouwwijziging is in jaar 2 niet van toepassing, tenzij de eigenaar aannemelijk kan maken dat de teelt van aardappelen voor hem (dus niet voor de huurder) noodzakelijk was in het kader van de vruchtwisseling. Gelet op de jurisprudentie van de Grondkamer zal dit waarschijnlijk niet slagen.

Stand van zaken mest

De afgelopen periode zijn diverse wijzigingen aangekondigd in het mestbeleid, die deels zijn teruggedraaid of uitgesteld. Hieronder een overzicht van de stand van zaken.

Derogatie

Eind december 2025 is definitief duidelijk geworden dat Nederland niet opnieuw derogatie mag toepassen. De Europese Commissie is van mening dat de waterkwaliteit onvoldoende is en dat de stikstofverontreiniging te hoog is. Dit betekent dat alle bedrijven zich moeten houden aan de gebruiksnorm voor dierlijke meststoffen van 170 kg per hectare.

De Commissie acht het van cruciaal belang dat de reeds overeengekomen maatregelen volledig worden uitgevoerd, met name de vermindering van de mestproductie. Het vervallen van de afroaming van varkens- en pluimveerechten bij overdrachten dreigt deze voorwaarde te ondermijnen.

8^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn

Een EU-lidstaat moet elke vier jaar een Actieprogramma Nitraatrichtlijn opstellen. Het 7^e Actieprogramma liep tot eind 2025. Het huidige kabinet had een concept van het 8^e Actieprogramma opgesteld, waarin enkele versoepelingen van de verplichte bufferstroken en een actualisatie van de stikstofgebruiksnormen waren opgenomen. Daarnaast zouden de huidige met nutriënten verontreinigde gebieden (NV-gebieden) vervallen en worden vervangen door aandachtsgebieden voor stikstof en fosfor.

De Tweede Kamer heeft echter besloten om het opstellen van het 8^e Actieprogramma over te laten aan het nieuwe kabinet. Dat betekent dat de maatregelen uit het 7^e Actieprogramma vooralsnog in stand blijven.

Wetsvoorstel grondgebondenheid en verantwoorde mestafzet

In de vorige nieuwsbrief is dit wetsvoorstel beschreven. Het doel van het voorstel is dat de melkveehouderij in 2034 grondgebonden is en dat de landbouw maatschappelijk verantwoord is.

Naar aanleiding van de internetconsultatie zijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- Het verbod op het vervoeren van dierlijke meststoffen buiten een afstand van 100 kilometer van de productielocatie (nu: hemelsbreed; was: over de weg) geldt niet voor:
 - o Dierlijke meststoffen afkomstig van een biologisch bedrijf;
 - o Dierlijke meststoffen van paarden, pony's of pluimvee die worden overgedragen aan een ondernemer die champignonsubstraat bereidt;
 - o Het vervoer van dierlijke meststoffen naar een verwerkende onderneming.
- Voor de eis van grondgebondenheid telt grasland of bouwland met andere rustgewassen dan gras mee, mits dit is gelegen op niet meer dan 50 kilometer afstand van het bedrijf van de landbouwer en tot dat bedrijf behoort, of waarvoor een samenwerkingsovereenkomst met een ander bedrijf is afgesloten (de afstandseis was 25 kilometer). Nieuw is dat ook met gras beteelde natuurterreinen met de hoofdfunctie natuur meetellen, mits deze voor natuurlijk beheer worden beweid met melkvee van het bedrijf van de landbouwer en de afstand niet meer dan 50 kilometer bedraagt.
- Naarmate de melkproductie per koe hoger wordt, geldt een hogere GVE-norm. De GVE-norm wordt in het algemeen licht verlaagd, maar voor koeien met een productie van meer dan 12.600 kg per jaar wordt de norm juist verhoogd.
- De grondgebondenheidseis kan naast grasland ook worden ingevuld door het telen van andere rustgewassen dan gras op bouwland. Hiervoor komen uitsluitend de in het kader van het GLB en het mestbeleid toegestane rustgewassen in aanmerking die kunnen dienen als voer voor melkvee en gunstig zijn voor milieu en bodemkwaliteit.

Het aangepaste wetsvoorstel is medio november 2025 voor advies aan de Raad van State gestuurd. Na het uitbrengen van dit advies zal de Tweede Kamer een besluit over het wetsvoorstel nemen.

Aanpassing excretieforfaits en stikstofcorrectiefactoren

De minister van LNV heeft medio november 2025 een wetsvoorstel tot actualisatie van de excretieforfaits en de stikstofcorrectiefactoren ter consultatie gelegd. De bedoeling was dat deze nieuwe normen al per 1 januari 2026 zouden ingaan. Deze normen kunnen van invloed zijn op de hoeveelheid mest die op eigen grond mag worden aangewend of moet worden afgevoerd.

Naar aanleiding van de reacties op de internetconsultatie heeft de minister echter besloten de actualisatie uit te stellen. De belangrijkste bezwaren waren dat er te weinig voorbereidingstijd was voor de nieuwe normen en dat werd getwijfeld aan de onderbouwing ervan.

Gebruik Renure als kunstmestvervanger

Naar verwachting zal binnen de Europese Unie worden ingestemd met het gebruik van bewerkte dierlijke mest (Renure) als kunstmestvervanger. Deze mogelijkheid zal naar verwachting in de eerste helft van 2026 worden verwerkt in de Nederlandse regelgeving. Afhankelijk van de exacte regelgeving kan hiermee, bovenop de gebruiksnorm voor dierlijke mest (170 kg per hectare), maximaal 80 kg stikstof uit Renure worden aangewend.

Stikstofgat melkveebedrijven

In mestberekeningen voor staldieren mag het zogenoemde stikstofgat worden toegepast. Dit is de hoeveelheid stikstof die tussen het moment van productie van de mest en het moment van afvoeren van diezelfde onbewerkte mest extra verloren is gegaan ten opzichte van hetgeen forfaitair wordt aangenomen.

Bij de berekening van het stikstofgat wordt een vergelijking gemaakt, waarbij het gaat om het verschil tussen de verhouding van stikstof en fosfaat in de forfaitair berekende productie van staldieren en de waarden die komen uit bemonstering en analyse van afgevoerde onbewerkte/onbehandelde mest van die dieren in het betreffende jaar. De verhouding tussen stikstof en fosfaat in de afgevoerde mest is daarmee

bepalend voor de hoeveelheid mest die in dat jaar geacht wordt te zijn geproduceerd.

Voor graasdieren wordt een dergelijke berekening tot op heden niet geaccepteerd, omdat bij de forfaitaire excretiegehalten of in de BEX-berekening (melkvee) al rekening wordt gehouden met gasvormige stikstofverliezen.

Er is inmiddels besloten dat er een protocol komt voor de berekening van het stikstofgat bij melkvee. Dit protocol komt naar verwachting medio 2026 beschikbaar.

De belangrijkste voorwaarden voor toepassing zijn dat het melkveebedrijf beschikt over voldoende representatieve mestanalyses en dat de Handreiking BEX wordt gebruikt voor het berekenen van de bedrijfsspecifieke excreties.

Uitzondering bovengronds aanwenden van runderdrijfmest

De afgelopen jaren mocht onder strenge voorwaarden runderdrijfmest bovengronds worden uitgereden. Alvorens een definitief besluit te nemen over voortzetting van deze mogelijkheid, moeten eerst de uitkomsten van een onderzoek beschikbaar zijn. Daarna moet het besluit nog worden voorgehangen aan beide Kamers en ter advisering worden voorgelegd aan de Raad van State. Dit betekent dat er voor de start van het mestseizoen (16 februari) wellicht geen duidelijkheid zal zijn. Tot het moment van besluitvorming, na oplevering van het rapport, wordt het bovengronds aanwenden van runderdrijfmest in 2026 voortgezet (gedoogsituatie), onder dezelfde voorwaarden en voorschriften als in 2025.

Het is nog niet bekend wanneer de aanmelding voor het gebruik van deze uitzondering moet plaatsvinden.

Controles NVWA op mestvoorraad van melkveebedrijven

De NVWA voert tot en met 15 februari steekproefsgewijs fysieke controles uit bij melkveebedrijven om de mestvoorraden vast te stellen. Hiervoor voeren de inspecteurs metingen en berekeningen uit. Daarbij kan medewerking van de melkveehouder nodig zijn om te bepalen of de volledige voorraad is meegenomen. Ook kunnen inspecteurs bijvoorbeeld vragen om bouwtekeningen, pachtovereenkomsten, veesaldokaarten of eigen berekeningen in te zien. Het is verplicht inzage te geven in de gevraagde documenten.

Aanvullende Gegevens Landbouwbedrijven

De meetresultaten en berekeningen worden met de melkveehouder besproken. Deze gegevens kunnen worden gebruikt voor het indienen van de Aanvullende Gegevens Landbouwbedrijven (AGL). Bij deze opgave moet onder andere de feitelijke omvang van de mestvoorraad op 31 december 2025 worden vastgesteld en doorgegeven.

De NVWA gebruikt de meetresultaten en berekeningen onder andere om de juistheid van de ingediende AGL te beoordelen. Daarnaast kunnen de meetresultaten worden gebruikt in een analyse van de gebruiksnormen.

Bemonstering fosfaattoestand percelen blijft zinvol

Door het wegvallen van derogatie is de verplichting vervallen om van alle percelen een grondmonster te nemen. Het kan echter nog steeds zinvol zijn om de fosfaattoestand vast te laten stellen. Wanneer blijkt dat de fosfaattoestand van een perceel laag is, kan een hogere fosfaatsnorm (fosfaatsdifferentiatie) worden toegepast. Voordelen hiervan zijn:

1. Zonder bemonstering wordt een perceel ingedeeld in de fosfaatklasse 'hoog', wat betekent dat de fosfaatgift wordt beperkt tot de laagste fosfaatsnorm. Dit kan ertoe leiden dat fosfaat de meest beperkende factor wordt, waardoor een deel van de stikstofruimte voor dierlijke mest niet wordt benut.
2. Door het vervallen van derogatie mag in 2026 weer fosfaatkunstmest worden gebruikt. Er is echter geen extra fosfaatsnorm voor kunstmest.
3. Om bij de afvoer van mest het zogenaamde boer-boer-transport te mogen toepassen, moet 75% van de geproduceerde mest op het eigen bedrijf plaatsbaar zijn.
4. De mestverwerkingsplicht kan ook worden ingevuld met een regionale mestafzetovereenkomst. Hiervoor mag het fosfaatoverschot op het bedrijf niet hoger zijn dan 25% van de fosfaatproductie.
5. In de politiek wordt gewerkt aan een grondgebonden (melk)veehouderij. Hierover is nog geen besluit gevallen. Daarmee is niet uitgesloten dat dit wordt bepaald op basis van de hoeveelheid fosfaat die op het eigen bedrijf aangewend kan worden.

Om fosfaatsdifferentiatie te kunnen toepassen, moet de fosfaattoestand van de percelen in de Gecombineerde opgave worden opgegeven. De analyse van de fosfaattoestand mag, gerekend vanaf de dag van bemonstering, op 15 mei van het betreffende jaar niet ouder zijn dan vier jaar.

Drijfmest uitrijden op vroege teelten

Op bouwland mag drijfmest of vloeibaar zuiveringslib pas vanaf 16 maart worden uitgereden. Alleen bij zogenaamde vroege teelten is dit mogelijk vanaf 16 februari. Het gaat bijvoorbeeld om aardappelen, bol- en knolgewassen in de sierteelt (m.u.v. tulpen), granen, grasland, koolzaad, luzerne, suikerbieten, vaste planten, voederbieten en zaaiuien.

De volledige lijst met vroege teelten is te vinden op de website van RVO en in de Omgevingsregeling.

Om bij deze teelten eerder drijfmest of vloeibaar zuiveringslib uit te rijden, zal uiterlijk 24 uur voor de bemesting in Mijn Percelen doorgegeven moeten worden op welk perceel dit gewas geteeld gaat worden. Dit onderstreept het belang van het actueel houden van de perceelregistratie.

Let op! Dit geldt ook als u vorig jaar op een perceel bijvoorbeeld maïs heeft geteeld en als nateelt gras is opgegeven. In Mijn Percelen staat dan op dit moment nog steeds dat de hoofdteelt voor dit jaar maïs is. Wilt u het perceel dit jaar als grasland gebruiken en bemesten vóór 16 maart, dan moet u de perceelregistratie uiterlijk 24 uur vóór het bemesten aanpassen.

Stikstofgebruiksnorm kan gebruik dierlijke mest beperken

Bij de aanwending van dierlijke mest kan niet zonder meer worden uitgegaan van een gebruiksnorm van

170 kg stikstof uit dierlijke mest per hectare. Niet alleen kan de hoeveelheid fosfaat de beperkende factor zijn, maar ook de totale stikstofgebruiksnorm.

Voorbeeld

De totale stikstofgebruiksnorm voor zomergerst op alle grondsoorten bedraagt 80 kg stikstof per hectare. Wanneer op 1 hectare zomergerst 170 kg stikstof uit graasdierenmest wordt aangevoerd, komt dit bij een werkingscoëfficiënt van 60% neer op een werkzame hoeveelheid stikstof van $170 \times 60\% = 102$ kg stikstof per hectare. Dit is meer dan de stikstofgebruiksnorm voor het gewas. Dit hoeft geen probleem te zijn, maar dat moet dan wel worden gecompenseerd met de teelt van andere gewassen met een hogere stikstofgebruiksnorm.

GLB-tips

Houd rekening met de volgende punten:

- Wanneer u het vanggewas laat staan tot 1 maart en mechanisch onderwerkt, kan dit gewas meetellen voor de eco-activiteit 'groenbedekking';
- Bij deelname aan de eco-activiteit verlengde weidegang moet u zich (opnieuw) aanmelden bij Qlip.

Wetsvoorstel herziening pachtregelgeving

De overheid bereidt een herziening van de pachtregelgeving voor. Een wetsvoorstel hiertoe ligt tot 9 februari 2026 ter consultatie (internetconsultatie.nl/herzieningpachtregelgeving). Gedurende deze periode kan iedereen op het voorstel reageren.

Wat verandert er?

De overheid heeft als doel een nieuw pachtstelsel te ontwikkelen dat toekomstbestendig is en aansluit bij de behoeften en belangen van zowel pachters als verpachters. Voor pachters betekent dit het verwerven van een zo goed mogelijk inkomen uit de pachtgrond, voor verpachters het behouden van een goed rendement uit de grond.

De nieuwe pachtregelgeving heeft in het bijzonder tot doel langjarige pacht te stimuleren. Pacht is een belangrijk financieringsinstrument voor agrariërs, en langjarige pacht geeft hen de mogelijkheid hun bedrijf geleidelijk op te bouwen en te investeren in een toekomst met perspectief. Daarnaast beoogt de nieuwe regelgeving meer ruimte te bieden aan partijen om duurzaamheidsafspraken vast te leggen in pachtvereenkomsten ten aanzien van het gepachte.

Specifiek voor pacht op natuurgronden beoogt de nieuwe pachtregelgeving meer flexibiliteit in de pachtvereenkomsten mogelijk te maken als dat nodig is om natuurdoelstellingen te realiseren en te beheren.

Nieuwe pachtvormen

Het wetsvoorstel introduceert nieuwe pachtvormen, namelijk:

(1) standaardpacht, met een looptijd van minimaal 24 jaar. Deze pachtvorm wordt de standaard pachtvorm ter vervanging van de huidige reguliere pacht. De aanvangsprijs wordt bepaald door de markt gekoppeld aan een jaarlijkse veranderindexatie. Er bestaat geen continuatierecht (recht om onder voorwaarden de pachtvereenkomst voort te zetten);

(2) continuatiepacht. Deze pachtvorm betreft een aangepaste voortzetting van de huidige reguliere pacht. Continuatiepacht verschilt van de bestaande reguliere pacht, doordat de pachtprijs is gebaseerd op een vrije aanvangsprijs gekoppeld aan een jaarlijkse veranderindexatie in plaats van op pachtnormen;

(3) kortlopende pacht, met een looptijd van maximaal 12 jaar waaraan een progressief prijsstelsel wordt verbonden (hoe langer de looptijd, hoe hoger de pachtprijs mag zijn); (4) teeltpacht, met een looptijd van 1 of 2 jaar met een vrije marktprijs. Deze pachtvorm betreft een iets aangepaste voortzetting van de huidige teeltpacht; (5) natuurpacht, met een looptijd van minimaal 6 jaar. Deze pachtvorm kan worden aangegaan als de te verpachten gronden een natuurfunctie hebben.

Belangrijkste verschil

In het huidige stelsel is men bij langjarige (reguliere) pacht gebonden aan een maximale pachtprijs, de zogenoemde regionorm. Bij kortlopende (geliberaliseerde) pacht wordt de pachtprijs bepaald door de markt en ligt deze daarom meestal hoger. In het nieuwe stelsel geldt dat de pachtprijs hoger wordt naarmate de pachtduur langer is.

Overgangsrecht

Het uitgangspunt is dat het oude recht van toepassing blijft op pachtvereenkomsten die vóór de inwerkingtreding van de wetswijziging zijn aangegaan en waarvan een schriftelijke pachtvereenkomst of een vonnis tot schriftelijke vastlegging uiterlijk één jaar na de inwerkingtreding van de wetswijziging aan de grondkamer ter goedkeuring of registratie is ingezonden. Dit betekent onder andere dat de prijsregulering uit het oude recht ook in de toekomst van toepassing blijft op lopende pachtvereenkomsten.

Consequenties niet telen verplicht rustgewas

Onlangs is duidelijk geworden dat de consequenties van het niet nakomen van de rustgewasverplichting op zand- en lössgronden groot zijn. In de aaneengesloten periode van vier kalenderjaren, gerekend vanaf 1 januari 2023, mogen geen meststoffen op of in de bodem aangebracht worden als er in diezelfde periode op landbouwgrond op genoemde gronden niet één van de bij ministeriële regeling als rustgewas aangewezen gewassen wordt geteeld.

Bij het niet voldoen aan de rustgewassenverplichting is elke bemesting in de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2026 verboden.

De NVWA is verantwoordelijk voor het toezicht op het telen van een rustgewas. Wanneer de NVWA constateert dat in de jaren 2023-2026 niet is voldaan aan deze verplichting, zal zij een proces-verbaal opmaken. Het proces-verbaal wordt afgehandeld door het Openbaar Ministerie, wat kan leiden tot een boete en mogelijk een rechtszitting. Daarnaast zal vanuit het GLB een korting van minimaal 3% worden opgelegd, die hoger kan uitvallen indien sprake is van opzet.

Tip! Neemt u in 2026 een nieuw perceel in gebruik, let er dan goed op welke teelten er in de voorgaande drie jaren zijn geteeld. In Mijn Percelen in Mijn RVO is hiervoor een kaartlaag 'rustgewassen' beschikbaar.

Tip! Indien op een perceel wel een rustgewas is geteeld, maar dit niet in de kaartlaag is opgenomen, moet de gebruiker in 2026 zelf kunnen aantonen dat aan de rustgewassenverplichting is voldaan. Hiervoor kan informatie van de voorgaande gebruiker(s) nodig zijn.

Subsidiemodule Samenwerking in veenweiden en overgangsgebieden N2000

De subsidiemodule 'Samenwerking in veenweiden en overgangsgebieden N2000' wordt naar verwachting dit voorjaar opnieuw opengesteld. Deze module richt zich op samenwerkingsverbanden, waarin grondeigenaren en gebruikers gezamenlijk maatregelen nemen gericht op een extensievere en meer natuurinclusieve agrarische bedrijfsvoering in veenweidegebieden en in en rond stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Doel subsidie

De subsidie is bedoeld voor:

- Het verminderen van de uitstoot van ammoniak door extensivering van melkveehouderijen en/of akkerbouwbedrijven dicht bij stikstofgevoelige N2000-gebieden;
- Het verminderen van de CO₂-uitstoot door het verhogen van de grondwaterstand in het veenweidegebied.

Belangrijke data

31 januari 2026

Uiterste datum indienen opgave aanvullende gegevens mest 2025 en mestboekhouding 2025 gereed

31 januari 2026

Uiterste datum melding bedrijfsoverdracht per 1 januari 2026

1 januari t/m 15 mei 2026

Aanmelden stikstofdifferentiatie

1 februari t/m 1 juni 2026

Aanmelden equivalente maatregel stikstof

1 januari t/m 31 augustus 2026

Melden uitrijden waterverdunde mest op klei- en veengrond

T/m 14 maart 2026

Opstellen bemestingsplan alle bedrijven

16 februari t/m 15 maart 2026

Melden vroege teelten i.v.m. uitrijden drijfmest vanaf 16 februari door aanpassing in Mijn Percelen (uiterlijk 24 uur voor bemesten)

1 maart t/m 15 mei 2026

Openstelling Gecombineerde opgave

Vanaf 16 maart 2026

Uitrijden drijfmest en vloeibaar zuiverings-slib op bouwland (met uitzondering van gemelde aangewezen gewassen)

Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed. Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.